

νουσι²¹⁴ μὲν οἱ φύλαρχοι ἕκαστον, καὶ τῶν ἄλλων²¹⁵ ὁ βουλόμενος· οἱ δὲ γεραίτεροι ἀκούσαντες, ἐκκρίνουσιν²¹⁶· ὁ δὲ ἐκκριθεὶς, ἄτιμος τὸν λοιπὸν βίον διατελεῖ.

ἵνα δὲ σαφέστερον δηλωθῇ πᾶσα ἡ Περσῶν πολιτεία, μικρὸν ἐπάνειμι²¹⁷, νῦν γὰρ ἐν βραχυτάτῳ ἂν δηλωθῇ, διὰ τὰ προειρημένα²¹⁸. Λέγονται μὲν γὰρ Πέρσαι ἀμφὶ τὰς δώδεκα μυριάδας εἶναι· τούτων δ' οὐδεὶς ἀπελήλαται νόμῳ τιμῶν καὶ ἀρχῶν²¹⁹, ἀλλ' ἐξέσσι πᾶσι Πέρσαις πέμπειν τοὺς ἑαυτῶν παῖδας εἰς τὰ κοινὰ τῆς δικαιοσύνης διδασκαλεῖα. Ἀλλ' οἱ μὲν δυνάμενοι τρέφειν τοὺς παῖδας ἀργοῦντας²²⁰, πέμπουσιν· οἱ δὲ μὴ δυνάμενοι, οὐ πέμπουσιν. Οἱ δ' ἂν παιδευθῶσι παρὰ τοῖς δημοσίοις διδασκάλοις, ἐξέσσι αὐτοῖς ἐν τοῖς ἐφήβοις νεανισκεῖσθαι²²¹. τοῖς δὲ μὴ διαπαιδευθεῖσιν οὕτως, οὐκ ἐξέσσι. Οἱ δ' ἂν ἐν τοῖς ἐφήβοις διατελῶσι τὰ νόμιμα²²² ποιοῦντες, ἐξέσσι τούτοις εἰς τοὺς τελείους ἄνδρας συναυλίζεσθαι²²³, καὶ ἀρχῶν καὶ τιμῶν μετέχειν· οἱ δ' ἂν αὖ ἐν τοῖς παισὶ μὴ διατελέσωσιν, ἢ ἐν τοῖς ἐφήβοις, οὐκ εἰσέρχονται εἰς τοὺς τελείους· οἱ δ' ἂν αὖ ἐν τοῖς τελείοις διαγέγωνται²²⁴ ἀνεπίληπτοι οὗτοι τῶν γεραιτέρων²²⁵ γίνονται. Οὕτω μὲν δὴ γεραίτεροι διὰ πάντων τῶν καλῶν ἐληλυθότες καθίστανται· καὶ ἡ πολιτεία αὕτη, ἣ οἴονται χρώμενοι βέλτιστοι ἂν εἶναι²²⁶.

Καὶ νῦν δὲ ἐτι ἐμμένει²²⁷ μαρτυρία καὶ τῆς μετρίας διαίτης αὐτῶν, καὶ τοῦ ἐκπονεῖσθαι τὴν δαίταν²²⁸· αἰσχροὺς μὲν γὰρ ἐτι καὶ νῦν ἐστι Πέρσαις καὶ τὸ ἀποπτύειν, καὶ τὴ ἀπομύττεσθαι²²⁹, καὶ τὸ φύσης μεστοῦς²³⁰ φαίνεσθαι· αἰσχροὺς δὲ ἐτι καὶ τὸ ἰόντα που²³¹ φανερόν γενέσθαι, ἢ τοῦ οὐ ρῆσαι ἔνεκα, ἢ καὶ ἄλλου τινὸς τοιούτου. Ταῦτα δὲ οὐκ ἂν ἐδύναντο ποιεῖν, εἰ μὴ καὶ διαίτη μετρία ἐχρῶντο, καὶ τὸ ὑγρὸν ἐκπονοῦντες ἀνήλικον²³², ὥστε ἄλλη ποι²³³ ἀποχωρεῖν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Κύρου ἀγωγῇ, καὶ ἡ εἰς Μήδους μετὰ τῆς μητρὸς ἀφίξις.

Ταῦτα μὲν δὴ κατὰ πάντων²³⁴ Περσῶν ἔχομεν λέγειν· οὗ δὲ ἔνεκα ὁ λόγος ὠρμήθη²³⁵, νῦν λέξομεν τὰς Κύρου πράξεις²³⁶ ἀρχάμενοι ἀπὸ παιδός.

Κῦρος μὲν γὰρ²³⁷ μέχρι δώδεκα ἐτῶν ἢ ὀλίγῳ πλεῖον ταύτῃ τῇ παιδείᾳ²³⁸ ἐπαιδεύθη, καὶ πάντων τῶν ἡλίκων²³⁹ διαφέρων ἐφαίνετο, καὶ εἰς τὸ ταχύ μανθάνειν, ἃ δέοι²⁴⁰, καὶ εἰς τὸ καλῶς καὶ ἀνδρείως ἕκαστα ποιεῖν. Ἐκ δὲ

214) Καταγγέλλουσι. 215) Ὅλων πολιτῶν. 216) Ἀποβάλλουσι (τὸν ἀθετήσαντα).

217) Ἐπ' ὀλίγον ἐπανέρχομαι εἰς ὅσα εἶπον. 218) Δηλ. ἀπὸ ἐξήγησα τὰ προειρημένα, τὰ λοιπὰ δύναμαι νᾶ τὰ ἐξηγήσω βραχείως. 219) Ὁ νόμος κανένα δὲν ἀποκλείει τῶν τιμῶν.

220) Δηλ. χωρὶς νᾶ τοὺς βινηθῶσι παραδ. χ. εἰς τοὺς ἀγροὺς. 221) Μετὰ τῶν νεανίσκων δικαιοσύνη. 222) Τὰ κατὰ τὸν νόμον. 223) Συνδικαιοσύνη. 224) Περσάσωσιν ὅλον τὸν καιρόν. 225) Ἐκ τῶν γ. 226) Ἡ πολιτεία αὕτη (ἐστὶν ἐκείνη) ἣ χρώμενοι οἴονται εἶναι ἂν βέλτιστοι. 227) Διαμένει μέχρι τοῦδε. 228) Καὶ ὅτι ἦσαν τὴν δαίτην τῶν μὲ κόπον.

229) Νᾶ ἐγγάζουν τὴν μύξαν τῶν. 230) Ἀνέμων, φλάτῶν. 231) Τινὰ αὐτῶν. 232) Διὰ τοῦ κόπου κατεδραπῶν τὸ ἐν τῷ σώματι τῶν ὑγρῶν. 233) Ἀλλαγοῦ π. χ. διὰ τοῦ ἰδρωτός. 234) Περὶ πάντων. 235) Ἐλάβεν ἀφορμὴν. 236) Λέξομεν τὰς πράξεις, οὗ (πράγματος) ἔνεκα. 237) Διηγῶν. Λοιπόν. 238) Τῇ προῤῥήθειᾳ. 239) Τῶν συνηλικιωτῶν. 240) Κ. §. 400.